Dit document is gedownload door () op November 8, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Search like a pro!

In deze les gaat het om zoekskills op zoekmachines. Online zoekmachines zijn vaak krachtiger dan we denken én er kan meer mee dan we weten. De leerlingen worden zich bewust van het aanbod van zoekmachines en oefenen verschillende manieren van zoeken die we verder kunnen brengen in een zoektocht naar informatie.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Zo zetten media (kranten, tijdschriften, internet, tv, radio), content managers, onderzoekers (universiteit en overheid) en schrijvers de skills in deze les ook in om betrouwbare artikelen te schrijven, op het juiste spoor te komen en verdiepende informatie te zoeken.

- Introductie: De leerlingen verdiepen zich in verschillende zoekmachines (10 min)
- Verdieping: De leerlingen krijgen informatie over handige manieren van zoeken in Google (10 min)
- Doen: De leerlingen doen een zoekrace waarin ze zo handig en snel mogelijk online naar antwoorden zoeken (15 min)
- Afronding: De leerlingen praten na over de nadelen van de algoritmes van zoekmachines (10 min)

Duur van de les: max 45 minuten

DOEL VAN DE LES

- Leerlingen leren dat er verschillende zoekmachines zijn.
- Leerlingen leren dat zoekmachines met algoritmes werken.
- Leerlingen leren dat zij op verschillende manieren zoekopdrachten kunnen verfijnen.
- Leerlingen ervaren dan handig zoeken tijd oplevert én betere resultaten.
- Leerlingen leren dat zij zelf meewerken aan de algoritmes van de zoekmachines.

DIFFERENTIATIE NAAR VMBO

Geef een aparte les over het zoeken naar betrouwbare bronnen. Betrouwbare bronnen en handige manieren om te zoeken naar bronnen gaan hand in hand. Als je handig kunt zoeken, is het nog steeds belangrijk om kritisch te kijken naar de afzenders van de informatie.
Gebruik hiervoor Schooltv of het boek Slim Zoeken op internet.

VOORBEREIDING

Van te voren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding
- Klik door de slides voor op het scherm
- Geef eventueel zelf een aantal zoekopdrachten in een zoekmachine om de opdrachten te testen.

★TIP

Gebruik het boek Slim Zoeken op Internet van Maarten Sprenger

BENODIGDHEDEN:

- Scherm met internetverbinding
- Papier
- Pen of potlood

DOEL

Domein curriculum 2021	Leerdoelen Digitale vaardigheden:	21st century skills
1. Data & informatie	**1. Informatievaardigheden:** De leerling kan op basis van een informatievraag en een lijst mogelijke zoektermen bepalen welke term de zoekopdracht zal verbreden	1. Samenwerken
2. Gebruiken & aansturen	**2. Informatievaardigheden**: De leerling kan op basis van een zoekopdracht met teveel of niet relevante zoekresultaten bepalen wat een effectieve manier is om de zoekopdracht te verbeteren.	2. Kritisch denken

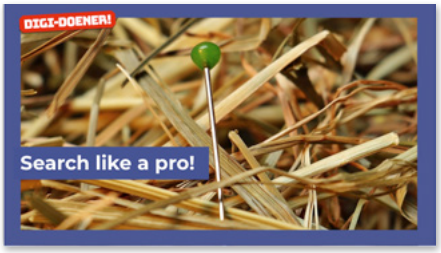
© 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen!
Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Patsboem! Educatief.

Dit document is gedownload door () op November 8, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

INTRODUCTIE

Slide 1, Klassikaal

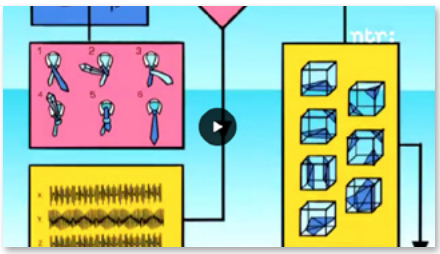

Leg uit: Op internet zoeken is soms als zoeken naar een speld in een hooiberg. Vandaag gaan we die speld vinden, want vandaag ontwikkelen jullie skills om te zoeken op internet als een professional.

Slide 2, Praten met de klas

Als je iedere keer een euro kreeg voor iedereen die zegt: Google het maar even, dan was je vast rijk nu. Google is de meest gebruikte zoekmachine ter wereld. Niet echt een verrassing toch? Maar Google is niet de enige. Hoeveel van de zoekmachines op dit plaatje ken je? Laat de leerlingen het aantal vingers opsteken.
Is er iemand die nooit Google gebruikt, maar altijd een andere zoekmachine? Waarom?
Google het maar even is niet altijd een ideaal advies. Waarom niet? (Omdat op Google zoeken soms best lastig is)

Slide 3, Luisteren, praten en denken

Hoe werkt Google eigenlijk? Google werkt met algoritmes. Bekijk het filmpje van Schooltv.
We komen hier later nog op terug, maar het is belangrijk dat je je realiseert dat jouw zoekgedrag wordt geregistreerd!

Slide 4, Doen

Verdeel verschillende (relatief onbekende) zoekmachines onder tweetallen. Laat iedereen zoeken op een smartphone, tablet of computer. Iedereen krijgt dezelfde zoekopdracht (zie slide). Zoek via jouw zoekmachine naar het beste zoekresultaat. Na twee minuten stopt iedereen met zoeken.
Bespreek kort de resultaten. Welke zoekmachine levert geen, matige of juist wel resultaten op? Waar zou dat door komen? Donald Trump heeft geen hond, dus het is interessant wat de conclusies van de leerlingen zijn.
Welke zoekmachine vinden de leerlingen gebruiksvriendelijk? Welke zoekmachine gaf goede suggesties en was al heel snel duidelijk dat er geen hond was?

VERDIEPING

Slide 5, Luisteren

Bepaal met de leerlingen wat het goede antwoord is. Het is eigenlijk helemaal niet handig om een vraag te typen. terwijl heel veel mensen dat toch doen. Er zijn verschillende manieren om de resultaten via zoekmachines te verbeteren en te vinden wat jij zoekt. Wie weet er een? Laat leerlingen reageren.
Op de volgende slides volgen er een tips om resultaten via zoekmachines te verbeteren. Je hoeft geen aantekeningen te maken. Je krijgt straks een werkblad waar alles op staat. Doorloop alle slides.

© 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen!
Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Patsboem! Educatief.

Dit document is gedownload door () op November 8, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Slide 6, Luisteren

Tip 1: Je zoekt het best met 2-5 zoekwoorden. Met één woord krijg je namelijk teveel resultaten. En met teveel woorden heeft de zoekmachine geen idee wat hij aan elkaar moet koppelen.

Slide 7, Luisteren

Tip 2: Gebruik woorden als tweede en derde zoekwoord, die vertellen wat de reden is van je zoektocht. Er is tenslotte een reden waarom je iets zoekt. Dat extra woord gaat eigenlijk over de informatie die je zoekt. Bijvoorbeeld: Groningen Tweede Wereldoorlog slachtoffers.

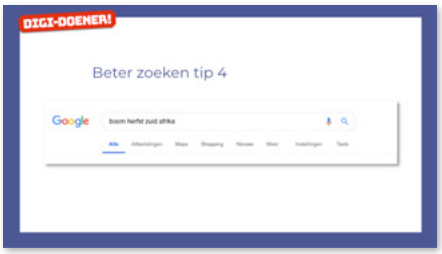

Slide 8, Luisteren

Tip 3: antwoorden voorspellen. Een zoekmachine kijkt of hij je zoekwoorden kan vinden. Probeer je bij het intypen van je zoekwoorden eens te verplaatsen in de schrijver. Hoe zou jij de informatie
opschrijven? Bedenk het en voorspel zo een stukje tekst, als antwoord op je zoekopdracht. Zoek je bijvoorbeeld naar het voedsel wat een tijger eet? Dan zoek je eigenlijk naar een tekst die die begint met: ...tijger eet... Antwoorden voorspellen is namelijk veel effectiever dan het stellen van vragen aan een zoekmachine. Eigenlijk best wel logisch! Je ziet dat in het voorbeeld de woorden tussen aanhalingstekens staan. Dat is een zoekoperator. Daar vertel ik straks nog wat over.

Slide 9, Luisteren

Tip 4: Gebruik tools! Tools zijn ook een handig hulpmiddel om je zoekopdracht preciezer te maken. De tools zorgen ervoor dat een bepaald soort resultaten bovenaan komt te staan. Zo kun je filteren op datum, op taal en op grootte (van een afbeelding).

Slide 10, Luisteren

Tip 5: Je kunt zoekoperatoren gebruiken om nog beter te zoeken. Bijvoorbeeld de aanhalingstekens uit tip 3, die zorgen ervoor dat je precies op deze woorden zoekt. Of je plaatst het Engelse woord OR tussen twee woorden als een van deze woorden zoekt. In het werkblad lees je straks nog meer tips.

Nu weet je hoe je effectief kunt zoeken in een zoekmachine. Let op: houd er rekening mee dat je betrouwbare bronnen raadpleegt. Een zoekmachine kan namelijk geen onderscheid maken tussen meningen, feiten, zin en onzin. Dat moet je zelf doen!

DOEN

Slide 11, Doen

De leerlingen gaan werken in tweetallen. Voor ieder tweetal:
- Werkblad
- Kladpapier
- Pen of potlood

© 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen!
Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Patsboem! Educatief.

Dit document is gedownload door () op November 8, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Ze krijgen een werkblad met alle besproken zoektips. Die kunnen ze erbij houden tijdens het zoeken. Laat eventueel een timer meelopen. We gaan een zoekrace houden. Er volgt steeds op het digibord een zoekopdracht. Voor iedere zoekopdracht hebben jullie steeds 3 minuten. Het groepje dat als klaar is, levert het resultaat in op papier. Als eerste klaar betekent dus niet per se dat het antwoord goed is, maar als de antwoorden goed zijn, dan telt de tijd wel.

Slide 12, Opdracht
Opdracht: Welke beroemdheid werd het meest gegoogled in 2018?
Antwoord: Meghan Markle

Slide 13, Opdracht
Opdracht: Wie is nu de kleinste man ter wereld?
Antwoord: 2018 – Khagendra Thapa Magar uit Nepal

Slide 14, Opdracht
Opdracht: Hoe bak je een simpele bruidstaart?
Antwoord: Ter beoordeling van de docent

Slide 15, Klassikaal
Bespreek hoe de zoekopdrachten verlopen zijn. Welke zoekopdrachten verliepen vlekkeloos en welke waren lastig? Waarom? Welke zoekfunctie heb je gebruikt die je nooit eerder gebruikt hebt?

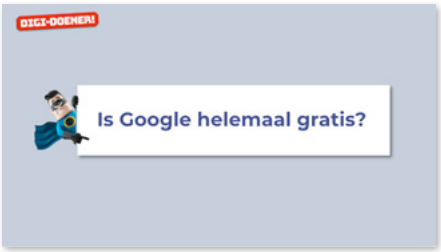

AFRONDING

Slide 16, Praten en denken
We kijken nog even naar de missie van Google. Welke indruk krijg je als je dit leest? Laat enkele leerlingen antwoorden (het is een missie die ten gunste is van de mensheid, alle kennis op één plek en dan ook nog vindbaar, dat klinkt geweldig, toch?). Maar waar zou Google nog meer naar kunnen streven? (data verzamelen, geld verdienen).

Slide 17, Praten en denken
Stelling: Is Google helemaal gratis? Waarom wel/niet?
Laat de leerlingen in kleine groepjes kort de vraag bespreken. Voor Google betaal je dan wel geen geld, maar je betaalt wel een soort prijs. Die prijs betreft namelijk gegevens over jouw zoekgedrag. Alles wat je op internet doet wordt namelijk bijgehouden en verwerkt. Met algoritmes! Waar die informatie precies voor gebruikt wordt, is het grote geheim van Google. Het kan bijvoorbeeld zijn dat Google jouw gegevens

© 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen!
Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Patsboem! Educatief.

Dit document is gedownload door () op November 8, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

doorverkoopt aan bedrijven, zodat zij gericht reclame kunnen maken. Denk eens na, wat kan Google allemaal van jou weten, en hoe weten ze dat? (Google weet waar je bent, door de locatie van je telefoon of je computer. Met de zoekopdrachten die je geeft en resultaten die je kiest, weet Google wat je gaat doen of naar welk evenement je gaat. Google weet wie je beste vrienden zijn, want Google kent je adressenboek. Google weet wat je cool vind, aan de hand van je zoekresultaten. Google weet ook wanneer je slaapt, dan zoek je namelijk even niks, etc)

Slide 18, Klassikaal

Door het zoeken op Google, zitten we dus eigenlijk in een soort Googlebubbel. Hoe komen we daaruit? We kunnen even uit de Googlebubbel komen door bijvoorbeeld even uit te loggen op Gmail of YouTube, dit zijn namelijk ook platforms van Google. Het is ook goed om soms even een andere browser te gebruiken, zoals Firefox. Of gebruik eens een andere zoekmachine. Sommige van de (tot nu toe) nog onbekendere zoekmachines bewaren namelijk geen gegevens over je zoekgedrag en zijn dus privacyvriendelijk. En met die tips die je net hebt geleerd, vind je in deze zoekmachines ook snel wat je precies zoekt!

Slide 19, Klassikaal

Handig zoeken kan je veel tijd opleveren en bovendien kan het je dichterbij betrouwbare bronnen brengen. Dat is superhandig bij opdrachten die je krijgt in alle vakken, maar ook in beroepen waarbij je veel speurwerk moet doen zoals journalist of social media specialist, kun je deze zoekskills erg goed gebruiken! Dus vanaf nu kun je op de cv zetten: I search like a pro!

© 2019 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Patsboem! Educatief.